

kunde vi vistnok vente, at naar nogle Aar vare gaade, vilde der komme Forslag om at afløse denne Arefesteaagift. Jeg tror derfor, at det vil være langt rigtigere at sætte ligefrem: Salg til fri Eiendom. — Da jeg har Ordet, skal jeg gjøre en ganske fort Bemærkning ved Ændringsforslag Nr. 30. Her er Tale om at omordre Aulingen, naar et Embede bliver ledigt, og Udvalgets Flertal foreslaar da at indskyde en Bestemmelse om, at vedkommende Præst skal have Afgang til at gjøre de Bemærkninger for Kommissionen, hvortil han maatte finde Anledning; men jeg tror, at Reglen maatte være, at der ingen Præst er i Kaldet, naar denne Forretning skal foretages. Der kan maasse nok være enkelte Tilfælde, hvor den nye Præst allerede kan være tiltraadt, men Reglen skal dog vistnok være, at, saasnart Kaldet bliver ledigt, skal Kommissionen træde til, og saa er der ingen Præst. Næmligvis vil jo forresten en Kommission aldrig kunne negte en Præst at høre hans Ønske; men er det en ny Præst, der er kommen, vil hans Ønsker ikke ret have nogen fast Basis. Han vil ikke have et saadant Bekjendtskab med Forholdene, at han egentlig kan give noget bedre Raad, end Kommissionen selv kan finde. Jeg skal derfor anbefale at stemme mod alle Ændringsforslagene til § 12.

Ordføreren: Jeg haaber, at selv om Klaffen ikke var saa mange, vilde det høje Thing tilgive mig, at jeg føler mig paa en noget usikker Grund, hvor der handles om Landbrug og Hartkorn, og at jeg derfor foretrækker at henty til de forestaaende Forhandlinger inden Udvalget og af Udvalget maasse med Andre. Der er imidlertid en Bemærkning, jeg maa tillade mig ligeoverfor den ærede sidste Taler, naar han sagde, at der ikke var nogen Præst tilstede i de Præsteembeder, der bleve befatte, efter at denne Lov var udkommen. Det gælder i alt Fald kun for Halvdelen af de Præstetale, der aarlig blive ledige; thi i de andre ville Præsterne i Reglen blive forflyttede, og den vedkommende Præst vil da enten være paa Stedet eller paa et andet Sted, hvorfra han kan komme tilstede og give sin Mening tilkjende. Men desuden er det tænkeligt, at Forhandlingerne kunne trækkes saaledes ud, at den nye Præst er kommen tilstede, og saa maa han yttre sig om Sagen. Det er vel muligt, at man aldrig vil formene Præsten dette; men det er dog hensigtsmæssigt, at det bestemmes, at han faar Lov til at yttre sig, og jeg synes ikke, man kan fortænke ham i, at han ønsker dette. Jeg vilde nu for mit Vedkommende ikke anse det for nogen stor Ulykke, om Præsternes Hartkorn eller Jordtilliggende ikke netop blev akkurat lige stort; thi jeg tror, at Jorden har meget forskjellig Værdi i de forskjellige Egne af Landet og kan bruges paa meget forskjellig Maade, og hvad den Indvending angaar, som det ærede

Medlem fra Ste Areds (Ogenbøll) gjorde, at man vil bestemme Udbyttet af Jorden efter den lokale Driftsmaade, da tror jeg netop, at det er rigtigt; thi det er af Stedets Beboere, at Præsten skal lære at drive sin Jord, medens han kan lære dem andre Ting.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Maa jeg kun gjøre den Bemærkning, at Naadensaaret, som nu er gjældende, selvfølgelig maa vedblive at gjælde efter den første Embedsledighed. Deraf følger altsaa, at den Præst, som befittes efter den først indtrædende Vacance, maa overtage Naadensaaret, og at de nye Lønningsbestemmelser først træde i Kraft, efter at Naadensaaret er udløbet. Deraf følger altsaa, at det maatte være som Undtagelse, at den nye Præst ikke var kaldet, inden Kommissionen træder i Virksomhed.

Da ikke flere ønskede at udtale sig, sluttedes Forhandlingen, og man gik til Afstemning, hvorved

1) Forslag af Udvalgets Flertal til § 12 under Nr. 28:

Første Stykke affattes saaledes:

„Foruden Lønning tillægges der Landsbypræsterne Embedsbolig og en Jordblov, hoorpaa der kan holdes et Par Heste og 6 Røer.“

vedtoges med 26 Stemmer mod 10.

2) Forslag af Samme til samme Paragraf under Nr. 29:

Andet Stykke affattes saaledes:

„Til den Ende skal en Kommission skjønne, om den til Præstegaarden henliggende Jordblov er større, end det behøves til den almindelige Regels Fyldestgjørelse. I bekræftende Fald skal Kommissionen overdeie, hvormeget af Jorden der i Forbindelse med Eng, Mose, Kjør og Overdrev, hvor saadanne findes, behøves til at danne et hensigtsmæssigt Agerbrug, som svarer til den ovenfor givne Regel, og altsaa bør forblive ved Præstegaarden. Som gjenomsnitlig Grændse for Jordtilliggendets Størrelse sættes 2 (paa Bornholm 3) Tdr. Hartkorn, saaledes at Embedet faar Erstatning, naar denne ikke naas, og lider et Afdrag, naar den overskrides. I begge Tilfælde beregnes Brugen af en Td. Hartkorn til 256 Kroner aarlig (paa Bornholm 176), og hvad der er over en halv Skjæppe regnes for en hel, men hvad der er derunder, beregnes ikke.“

Kommissionen indstiller sine med fornøden Begrundelse ledsagede Forslag til Kirke- og Undervisningsministerens Afgjørelse.“

vedtoges med 23 Stemmer mod 11.